

АТ «УКРПОШТА»

www.ukrposhta.ua

ФІЛАТЕЛІЯ №21

УКРАЇНИ

НАД ВИПУСКОМ ПРАЦЮВАЛИ:

- **Наталія МУХІНА**
начальник Управління філателістичної продукції
- **Антоніна СІРИК**
менеджер з управління продажами
філателістичної продукції
- **Наталія ТРЕТЯК**
начальник відділу виготовлення маркованої та
філателістичної продукції
- **Тетяна РЕШЕТНЯК**
начальник відділу продажу маркованої та
філателістичної продукції
- **Світлана МАЗЕПА**
заступник начальника відділу продажу
маркованої та філателістичної продукції
- **Світлана БОГОРОД**
головний фахівець відділу виготовлення
маркованої та філателістичної продукції
- **Надія СЛОВЕНКО**
головний фахівець відділу виготовлення
маркованої та філателістичної продукції
- **Оксана ШУКЛІНОВА**
головний фахівець відділу виготовлення
маркованої та філателістичної продукції

ЗМІСТ

ВИПУСКИ ПОШТОВИХ МАРОК У I КВАРТАЛІ 2020 РОКУ	4
СПЕЦПОГАСНЕННЯ У I КВАРТАЛІ 2020 РОКУ	10
НОБЕЛІВСЬКА ПРЕМІЯ ТА ЇЇ УКРАЇНСЬКА ПРОЕКЦІЯ	12
ГЕОГРАФІЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ПОШТОВИХ ШТЕМПЕЛІВ ПОСТІЙНОЇ ДІЇ ПОШИРЮЄТЬСЯ	20
НОВИНИ ФІЛАТЕЛІЇ	26
МІЖНАРОДНІ НОВИНИ	32

ВИПУСКИ ПОШТОВИХ МАРОК У І КВАРТАЛІ 2020 РОКУ

- 1 Людвіг ван Бетховен. 1770–1827
- 2 Вони вистояли! Не витримав бетон!
- 3 200 років з часу відкриття Антарктиди
- 4 До 150-річчя від дня народження Лесі Українки
- 5 Збереження лісів
- 6 Серія «Краса і велич України». Херсонська область

МАРКА ХУДОЖНЯ

Людвіг ван Бетховен. 1770–1827

Дата введення в обіг: січень 2020 р.

Тираж – 130 000 пр. (Із них 22 680 пр. згідно зі сформованим попереднім замовленням будуть у вільному продажу у вигляді філателістичного набору у тубусі (1 друкарський аркуш з 9-ма марковими аркушами).

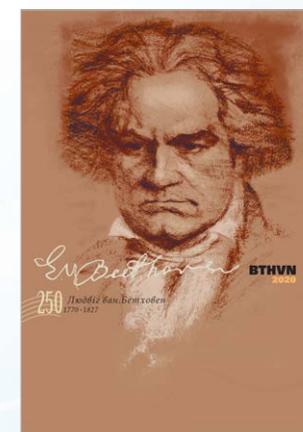
Кількість наборів 280 шт.

Формат марки – 41,5x28 мм. Кількість марок в аркуші – 9(3x3).

Номинал марки – 17 грн. Дизайн Василя Василенка.

Місце проведення
погашення: Київ

Затверджені оригінал-макет марки, маркового аркуша, конверта «Перший день», картки до картмаксимуму та штемпеля спецпогашення «Перший день»

МАРКА ХУДОЖНЯ

Вони вистояли! Не витримав бетон!

Дата введення в обіг: січень 2020 р.
Тираж – 130 000 пр.
Формат марки – 28x40 мм.

Кількість марок в аркуші – 9
(3x3).
Номінал марки – V грн.
Дизайн Андрія Єрмоленка.

Місце проведення
погашення: Київ та Слов'янськ

Затверджені оригінал-макет марки, маркового аркуша, конверта «Перший день» та штемпелів спецпогашення «Перший день»

МАРКА ХУДОЖНЯ

200 років з часу відкриття Антарктиди

Дата введення в обіг: лютий 2020 р.
Тираж – 130 000 пр. Формат марки – діаметр 35 мм. Кількість марок в аркуші – 9. Номінал марки – V. Фото Ю. Шепети та Д. Пашинського.

Місце проведення
погашення: Київ

Затверджені оригінал-макет марки, маркового аркуша, конверта «Перший день», картки до картмаксимуму та штемпеля спецпогашення «Перший день»

МАРКА ХУДОЖНЯ Софія Караффа-Корбут. Лукаш і Мавка (Лісова пісня)

МАРКА ХУДОЖНЯ Софія Караффа-Корбут. Русалка і Куць (Лісова пісня)

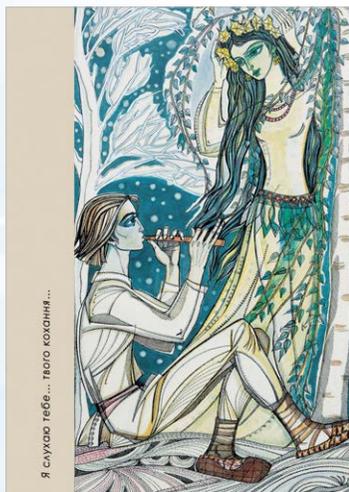
Дата введення в обіг: лютий 2020 р.
Тираж – 130 000 пр. Формат марки – 52x40,6 мм.
Кількість марок в аркуші – 6.
Номінал марки – V.
Дизайн Ірини Медведовської.

Дата введення в обіг: лютий 2020 р.
Тираж – 130 000 пр. Формат марки – 52x40,6 мм.
Кількість марок в аркуші – 6.
Номінал марки – V.
Дизайн Ірини Медведовської.

Місце проведення погашення: Київ та Житомирська обл.

Затверджені оригінал-макети марок, маркових аркушів, конверта «Перший день», штемпелів спецпогашення «Перший день» та ескіз-пропозиція карток до картмаксимумів

- 5 Збереження лісів
- 6 Серія «Краса і велич України». Херсонська область

СПЕЦІАЛЬНІ ПОГАШЕННЯ У I КВАРТАЛІ 2020 РОКУ

№ п/п	Орієнтовна дата проведення	Назва спецпогашення	Місце проведення
1	Січень	3 Новим роком! 3 Різдвом Христовим!	
2	Січень	100 р. Харківському історичному музею ім. М.Ф. Сумцова	Харків
3	Лютий	175 р. від дня заснування Астрономічної обсерваторії КНУ ім. Т.Г. Шевченка	Київ
4	Лютий	150 р. від дня народження Є. Патона	Київ
5	Лютий	100 р. з часу затвердження герба і прапора Закарпаття	Ужгород
6	Березень	100 р. з часу заснування Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля	Северодонецьк
7	Березень	100 р. Національному університету кораблебудування ім. адмірала Макарова (м. Миколаїв)	Миколаїв

НОБЕЛІВСЬКА ПРЕМІЯ ТА ЇЇ УКРАЇНСЬКА ПРОЕКЦІЯ

Ось і закінчився «Нобелівський тиждень». Світ дізнався імена нових лауреатів найпрестижнішої відзнаки людства. Минулого тижня були оголошені Нобелівські лауреати 2019 р. в усіх номінаціях та лауреат літературного Нобеля за 2018 рік. Отож, премія з фізіології, або медицини (так звучить офіційна назва нагороди з медицини) дісталася британцю Пітеру Реткліфу і американцям Вільяму Келіу молодшому Греггу Семенцю за дослідження того, як клітини реагують на кисень та його відсутність.

Лауреатами премії з фізики стали канадієць Джеймс Піблз за теоретичні відкриття в галузі космології, а також Мишель Майор і Дідьє Кело за нове розуміння будови та історії Всесвіту, і перше відкриття планети, що обертається навколо зірки сонячного типу поза нашою Сонячною системою. Вони відкрили першу екзопланету на орбіті сонцеподібної зірки – гарячого Юпітера, що обертається довкола жовтого карлика Гельветиоса в сузір'ї Пегасу.

Нобелівська премія з хімії присуджена американському фізику Джону Гуденафу, британському хіміку Стенлі Вітінгему і японському хіміку Акіру Йошино за літєво-іонні акумулятори. Цей легкий та потужний акумулятор зараз використовується в усьому – від мобільних телефонів до ноутбуків та електромобілів. Він також може зберігати значну кількість енергії від сонячної та вітрової енергії. Своєю працею вони створили належні умови для бездротового та викопного палива і таким чином принесли найбільшу користь людству. Тож три Нобелівські премії в галузі природничих наук

Лауреатом Нобелівської премії миру став прем'єр-міністр Ефіопії Абій Ахмед, нагороджений премією за зусилля щодо досягнення миру

та міжнародного співробітництва, зокрема за рішучу ініціативу щодо врегулювання прикордонного конфлікту із сусідньою Еритреєю.

Ім'я останніх лауреатів премії з економіки (офіційна назва: Премія Шведського національного банку з економічних наук пам'яті Альфреда Нобеля – у Заповіті Альфреда Нобеля не значилася. Її встановив Національний банк Швеції у 1968 році з нагоди 300-ліття з часу свого заснування) оголосили у понеділок. Першу премію було вручено у 1969 році.

Лауреатів тут троє – американські економісти Абхіджіту Банерджи і Майкл Кремеру, а також французька економістка Естер Дюфло. Цікаво, що до цього єдиною жінкою, яка отримала «нобелівку» з економіки, була Елінор Острьом. Премію присуджено за експериментальний підхід до подолання світової бідності. Результати досліджень науковців дадуть змогу поліпшити боротьбу людства із бідністю. Проблема бідності гостро стоїть і в Україні.

Таким був Нобелівський тиждень. Хоча нас, українців, могло потішити лише те, що у суворій чоловічій компанії лауреатів виявилось лише дві представниці чарівної статі, одна із яких ще й з українським корінням.

Вперше в історії лауреатів літературного Нобеля цьогогоріч назвали за два роки. Отож, за 2018 рік цю премію присудили польській письменниці Ользі Токарчук. Формула присудження звучить досить оригінально: за «нарративну уяву, яка з енциклопедичною пристрасстю представляє перехід меж як форму життя».

Вона стала сьомою лауреаткою Нобеля в історії Польщі. До неї премію отримували Марія Склодовська-Кюрі (двічі, в галузі фізики і в галузі хімії), представники красеного письменства Генрик Сенкевич, Владислав Реймонт, Чеслав Мілош та Віслава Шимборська. Володарем премії миру був Лех Валенса.

І ім'я, і прізвище нової лауреатки відразу щемно відізналося і в серцях поляків, і українців. Так, бабуся пані Ольги (як відразу розповіла у численних інтерв'ю нова лауреатка) походить із Токів, що на Підволоччині, дідуся же поляк. Її твори виходили українською мовою.

У Польщі ця подія вилилась у велике святкування, повідомляли навіть про безкоштовний проїзд у громадському транспорті з цієї нагоди. Тепер у пані Ольги лише приємні турботи – підібрати гарну сукню, зробити цікаву фризурю і підготувати нобелівську лекцію. І все це слід встигнути зробити до 10 грудня – дня вручення нобелівських нагород, національного свята Швеції. Добре, що коштів вистачатиме на все. Адже крім нобелівського диплому (для кожного лауреата готується окремо), золоті нобелівської медалі буде ще й вагома фінансова винагорода. Цього року це – 9 млн. шведських крон, або близько 900 тис. доларів.

Літературний «Нобель» за 2019 рік присудили австрійському письменнику і кіносценаристу Петеру Хандке «за впливові роботи, в яких з лінгвістичною обдарованістю досліджується периферія і своєрідність людського існування». Ця нагорода спричинила певний скандал, адже П. Хандке був відомий, як прихильник комуністичної Югославії, Сербії та її лідера Слободана Мілошевича.

Для нас присудження чергових нобелівських відзнак стало нагодою пригадати імена усіх лауреатів, які народилися в Україні.

Приємно, що до їх числа належить уродженець древнього Бучача на Стрипі, Шмуеля Йосеф Халеві Чачкес. Прозаїк взяв собі псевдонім

Агнон, який невдовзі став його офіційним прізвищем. Літературну відзнаку Нобеля у 1966 році Агнону присуджено «за глибоко оригінальне мистецтво оповіді, нав'язане єврейськими народними мотивами». Бучач для нього був своєрідним Всесвітом. Достатньо сказати, що місто фігурує практично у всіх творах Агнона під власною назвою, або як «Шибущ». Свою нагороду він, як громадянин Ізраїлю, розділив із німецько-шведською поеткою Неллі Закс.

Агнон на поштовій марці Ізраїлю.
50 шекелів Ізраїлю з портретом Агнона

У с. Нова Прилука на Вінниччині пробудилося життя Зельмана Абрахама Ваксмана. Він отримав нагороду з медицини у 1952 році за відкриття стрептоміцину, першого антибіотика, ефективного при лікуванні туберкульозу. З. Ваксман першим вжив і сам термін «антибіотик», винайшов ряд інших ефективних препаратів для лікування людей і тварин.

Розгадуючи мікробіологію ґрунтів, він разом з однодумцями, дослідив майже 10 тисяч ґрунтових мікроорганізмів. Цим самим він реалізував свою неканонічну заяву «Із землі прийде спасіння твоє».

На репрезентації у Стокгольмі Зельмана Ваксмана назвали одним із найбільших благодійників людства. Разом із німецьким мікробіологом Робертом Кохом він вніс визначальний внесок у боротьбу із «хворобою бідних», як називають туберкульоз у світі.

Значно раніше, а саме 1908 році нагороди Нобеля у цій же номінації був удостоєний Ілля Ілліч Мечников.

Його батьківщина – Іванівка, що на Слобожанщині. Серце І.І. Мечникова покоїться нині у бібліотеці Пастерівського інституту в Парижі. У цьому навчальному закладі пройшли найбільш плідні наукові дослідження по теорії фагоцитозу. Тут залишилася лабораторія вченого, якого називають найбільшим дослідником після Дарвіна. За словами Льва Толстого, він вривав у науку, як у Святе Письмо.

Ваксман та Мечников на поштових марках України (серія «Лауреати Нобелівської премії»)

Ще двоє наших земляків-нобелівців народилися у Західних областях України.

Мова йде про Жоржа Шарпака і Роалда Хоффмана.

Жорж Шарпак був надзвичайно популярною людиною у Франції. А народився він у Сарнах, на Рівненщині. Пізніше сім'я Гриші Харпака (так звався хлопчина в Україні) переїхала до Дубровиці, згодом емігрувала до Франції. Тут вони стали Шарпаками. У роки найстрашнішої із воєн, виявивши громадянську мужність, талановитий юнак став учасником руху Опору, відбував покарання за це у німецьких концтаборах. За винахід багатодротинкових пропорційних камер, названих його іменем, цього незамінного нині інструменту при ядерних дослідженнях, відзначений премією Нобеля з фізики 1992 року.

Як фізик-ядерник неодноразово пропонував допомогу щодо ліквідації наслідків на Чорнобильській АЕС. Однак, потрапивши до глухого українського бюрократичного кута, відмовився від таких спроб. Мріяв

відвідати Україну. Та не судилося... В одній із своїх книг він зізнався: «Коли не стелиться шлях на українські терени, то я кличу Україну до себе. І вона щоразу приходить – із власного серця».

Жорж Шарпак на поштовій мініатюрі Франції

Свої почуття великої любові та поваги до України і українців постійно висловлює і нобеліст Роалд Хоффман.

Виявивши людяність у безодні пекла Другої світової війни, п'ятьох членів єврейської родини Сафран із Золочева, від неминучої смерті врятував справжній гуманіст – вчитель Микола Дюк у селі Унів поблизу Львова. Доля розпорядилася так, що серед врятованих українським освітянином виявився і майбутній лауреат в галузі хімії Роалд Хоффман. Вдячну пам'ять про цю «добру і правдиву людину» нобеліст проносить через усе своє життя. Кілька разів приїздив в Україну, в пам'ять про свого батька брав участь у міжнародній конференції у Львівській політехніці. Нині він доктор honoris causa Академії Наук України. Тривалий час він листувався з професором Тернопільського медичного університету Емануїлом Наумовичем Бергером, нині підтри-мує такі контакти із автором цих рядків.

Хоффман на поштовій марці України (серія «Лауреати Нобелівської премії»)

З ентузіазмом в Україні була сприйнята звістка про присудження у 2015 році літературного Нобеля Світлані Алексієвич, блискучій майстрині художньо-документальної прози. Нобелівської нагороди удостоєна «за її багатоголосу творчість – пам'ятник стражданню і мужності в наш час».

Світлана Алексієвич народилася 31 травня 1948 року у Станіславові (нині Івано-Франківськ). «Звичайно, я пам'ятаю, зізнавалася вона, що дуже важко жили батьки. Батько ж був військовий, потім довго сільським учителем. Я пам'ятаю запах волосся, пилу, ці долини. Бабусю пам'ятаю дуже красиву, з прекрасним голосом, як хату білили, як хліб пекли. Це дуже сильно пам'ятаю. Я завжди кажу, що пишаюся, що у мене українська кров».

В Україні її прозові твори виходять українською мовою значними тиражами. Вона – почесний доктор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Світлана Алексієвич на поштовому блоці Мальдівських островів

Окремо хочеться сказати про Нобелівську премію миру. За час її існування з 1901 року її присуджено у сотий раз. Характерно, що нею за цей час нагороджено 107 видатних особистостей осіб і 24 організації. Серед інших, нагороду у 2007 році отримала Міжурядова група з питань зміни клімату (МГЕЗК). Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) «за зусилля зі створення та розповсюдження більш знань про техногенні зміни клімату та заснування основ для заходів, необхідних для протидії таким змінам».

Цю премію було розділено між Елом Гором (колишній віце-президент США), який очолював МГЕЗК, і самою організацією. Нещодавно стало відомо, у її складі плідно працювали двоє українських учених – Євген-Зенон

Стахів і Анатолій Швиденко. Однак, їх прізвища у офіційному списку лауреатів не значаться. Не отримали вони ні золотих медалей, ні нобелівських дипломів, ні грошової винагороди. За словами Є.-З. Стахіва, із яким ми нещодавно зустрічалися у Львові, загалом у організації працювало сто осіб. Тому імена багатьох членів міжнародних організацій залишаються невідомими широкому загалу.

P.S. Прикро констатувати, що Україна і досі не має «своїх» нобелівських лауреатів.

В силу історичних обставин, а іноді і суб'єктивних причин, наші інтелектуальні здобутки не сягали світового рівня, а нерідко ставали надбанням інших культур та народів.

Віримо, однак, що цю прикру для українців традицію буде подолано вже в найближчі роки. Адже на цю премію у різний час номінували цілу плеяду наших науковців, літераторів та борців за мир. Серед них Іван Франко, Павло Тичина, Іван Драч, Ліна Костенко, Олег Сенцов...

*Юрій Ковальков,
Тернопільська асоціація
Нобелівських студій*

ГЕОГРАФІЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ПОШТОВИХ ШТЕМПЕЛІВ ПОСТІЙНОЇ ДІЇ ПОШИРЮЄТЬСЯ

На сторінках попередніх номерів журналу «Філателія України» вже публікувалися статті про спеціальні поштові штемпелі з перевідною датою. Однак штемпелі, що були введені в дію Укрпоштою в минулому році, та такі, що були вилучені з використання або замінені, спонукали продовжити розмову на цю тему.

Замість спеціального поштового штемпелю «Українська антарктична станція «Академік Вернадський». Національний антарктичний науковий центр» 23 березня 2019 року був введений в дію новий поштовий штемпель постійної дії «Українська антарктична станція «Академік Вернадський». «AKADEMIK VERNADSKY» UKRAINIAN ANTARCTIC STATION». Презентація штемпелю відбулася на урочистих провадах чергової антарктичної експедиції (іл.1).

7 травня 2019 року під час святкування Дня міста Укрпошта в Сумах ввела в дію поштовий штемпель «Я люблю Суми». Суми, 40000» (іл.2).

іл. 1

іл. 2

17 травня 2019 р. був введений в дію спеціальний поштовий штемпель «Музей пошти. POSTAL MUSEUM UKRAINE. Київ. 02002», урочиста презентація якого відбулася на Лівобережному поштамті під час відкриття музею за участю Міністра інфраструктури Володимира Омеляна і Генерального директора АТ «Укрпошта» Ігоря Смілянського (іл.3). 4 грудня цей штемпель застосовувався на урочистому спецпогашенні художнього немаркованого конверта із зображенням фрагментів робіт

ветеранів та волонтерів АТО (ООС). Конверт був надрукований за спільним проектом національного поштового оператора та благодійної організації «Артрехаб» (іл.4).

іл. 3

ил. 4

ил. 5

ил. 6

23 травня 2019 року в місті Полтава був введений в дію спеціальний поштовий штемпель «Полтавщина. Край любові. Poltava Region. Homeland of love. Полтава. 36000» (ил.5).

Замість спеціального поштового штемпеля «День незалежності України. Поштамт-ЦПЗ №1, Дніпропетровськ» 24 серпня 2019 року в місті Дніпро був введений в дію новий спеціальний поштовий штемпель «День незалежності. Дніпро.49000» (ил.6). А вже 14 вересня до Дня міста Дніпро під час проведення XVII Національної філателістичної виставки «УКРФІЛЕКС ДНІПРО-2019» на Національній зустрічі філателістів регіональна дирекція АТ «Укрпошта» урочисто презентувала спеціальний поштовий штемпель постійної дії «Дніпро. Хвилююче місто. Дніпро.49000» (ил.7).

Такі штемпелі завдяки своїм слоганам надали можливість використовувати їх під час святкування всіляких культурних подій, історичних дат та при відвідуванні міста гостями, що дозволило долучити відповідні філателістичні матеріали до колекцій та тематичних експонатів, присвячених цьому місту або краю.

На жаль, у зв'язку з тим, що перевідні механізми не дозволяють отримати потрібну календарну дату, а також невідповідність назв центрів поштового зв'язку, наступні штемпелі були виведені з користування:

- «Міжнародний тиждень листа» Бородянка, ЦПЗ № 4, Київська обл.»;
- «Пошта на Ринку» Львів-6»;
- «Державний історико-архитектурний заповідник у м. Бережани» ЦОС №1, ЦПЗ №3, Бережани-1, Тернопільська обл.»;
- «Міжнародний тиждень листа» Хмельницький-7, поштамт, ЦПЗ № 1»;
- «Шевченківський національний заповідник» Канів-3, Черкаська обл.»;
- «Національний історико-культурний заповідник «Гетьманська столиця» Батурин, ЦПЗ №6, Чернігівська обл.»;
- «Національний історико-культурний заповідник «Качанівка» Качанівка, ВПЗ, Прилуки, ЦПЗ № 3, Чернігівська обл.».

За збігом терміну дії в минулому році вилучено з використання штемпель «Вінницька філателістична виставка «До 100-річчя української поштової марки» Вінниця, 21050».

Неможливо не згадати про спеціальний поштовий штемпель «Україна. UKRAINA. Перший день. Premier jour. 01001, Київ» з перевідною датою № 649, якого філателісти поважно назвали «шайбою». В минулому році цей штемпель неодноразово використовувався для погашення на конвертах з оригінальною маркою та на поштових марках, які введено в обіг за проектом «Власна марка».

Традиційно для обізнаності надаємо інформацію (Таблиця № 1) стосовно дат використання цього штемпеля на філателістичних матеріалах.

ил. 7

ил. 8

Дата вживання штемпелю	Номер поштової марки*	Конверт, що використовувався**
17 січня 2019 р.	ОМК № 317	КОМ № 322 «Іван Труш. 1869-1941» (іл. 8).
22 лютого 2019 р.	ОМК № 318	КОМ № 323 «150 років Павлоградській земській поштовій марці» (іл. 9).
19 квітня 2019 р.	Персоніфікована «Власна марка» № П-23 з купоном. Зам. 19-3134 01.03.2019 (купон призначений для друкування сюжетів на замовлення громадян або організацій).	НХК Сб «Орнамент»*** зам. 10-3214. 16.11.2016, а також будь-який конверт за бажанням колекціонерів (іл. 10).
10 вересня 2019 р.	ОМК № 319	КОМ № 324 «150 років Олександрійській земській поштовій марці» (іл. 11).
10 вересня 2019 р.	Персоніфікована «Власна марка» № П-24 з купоном. Зам. 19-3438 18.07.2019 (купон призначений для друкування сюжетів на замовлення громадян або організацій).	16.11.2016, а також будь-який конверт за бажанням колекціонерів. ПК «Власна марка» Зам.221.21.03.2019 (використовується лише для надання послуг за проектом «Власна марка», призначена для друкування сюжетів на замовлення громадян або організацій» (іл. 12).
12 вересня 2019 р.	ОМК № 320	КОМ № 325 «Кролевець. 375 років від часу надання Магдебурзького права» (іл. 13).
11 жовтня 2019 р.	ОМК № 321	КОМ № 326 «Ігор Сікорський (1889-1972), авіаконструктор» (іл. 14).

Примітка:
 *** нумерація марок і конвертів подана відповідно до філателістичних бюлетенів АТ «Укрпошта» та каталогу знаків поштової оплати України 2016 рік.
 *** немаркований художній конверт використовується для надання послуг за проектом «Власна марка».

іл. 9

іл. 10

іл. 11

іл. 12

іл. 13

іл. 14

Очікуємо введення в дію нових спеціальних поштових штемпелів з певнією датою:
 - «Луганщина – східна брама України. Северодонецьк»;
 - «Гадяч – гетьманська столиця. Гадяч».

Члени Асоціації філателістів України
 Вадим Іщенко та Ільдус Хакімов.

НОВИНИ ФІЛАТЕЛІЇ

ФРАНЦУЗЬКІ ПРИГОДИ УКРАЇНСЬКИХ МАРОК

7–9 листопада в Парижі відбулася традиційна філателістична виставка-ярмарок, на яку з'їхалися поштові адміністрації та поціновувачі філателії з усього світу. Власний стенд на ярмарку мала й Україна. Про враження від французької гостинності, запеклих філателістів, перспективи філателії, а також про те, чи цікаві українські марки світові розповіла Наталія Мухіна, начальник Управління філателістичної продукції. Саме вона представляла українську делегацію на Осінньому філателістичному салоні.

– Наталіє, розкажіть, будь ласка, про філателістичну подію, що відбулася на початку листопада в Парижі.

– Щороку в листопаді Париж традиційно приймає гостей з усього світу, які завітали на Міжнародний осінній філателістичний салон. Це місце, де зустрічаються поштові адміністрації, дилери, продавці філателістичних аксесуарів, спеціалізовані ЗМІ, видавці каталогів марок і конвертів та, звичайно ж, колекціонери.

Традиційно найбільшу площу в салоні займає французька поштова служба La Poste, а точніше – її філателістичний напрям. Зона реєстрації в електронній черзі та зона очікування, зона продажу продукції та зона проведення спецпогашень – все розташовано

максимально зручно для відвідувачів. Щодня, упродовж роботи виставки, французька пошта вводила в обіг нові знаки поштової оплати й проводила спецпогашення.

– Що здивувало та вразило найбільше?

– Найбільше здивувало те, що проведення спецпогашень французи довіряють винятково чоловікам. Для спецпогашень La Poste використовує важкі механічні штемпелі. А їх застосування потребує чоловічої сили й упевненості, щоб відбитки вийшли чіткими. Здивувала простота рішень – працівники пошти не були у спеціальному фірмовому одязі, а належність до поштової служби виражалася за допомогою яскравих жовтогарячих шаликів.

– Чим французькі колекціонери відрізняються від українських?

– Майже нічим. Більшість колекціонерів, як і в Україні, це – чоловіки, середній вік – 50+, той самий запальний блиск в очах і жага бути першими в черзі за новинками, високий рівень інтелекту. Напевно, єдина різниця – у рівні доходів.

– Чи зацікавив відвідувачів український стенд?

– Український стенд, який розмістився по сусідству з La Poste, був цікавим відвідувачам виставки. По-перше, через те, що востаннє Укрпошта була у Франції два роки тому і філателісти бажали придбати нові випуски, що з'явилися за цей час. А як же Інтернет? – запитаєте ви! А ось і ні! Філателістична Франція досить консервативна, тож скептично ставиться до замовлень через інтернет, хоча ми й намагалися кожному відвідувачу стенду розказати про наш не зовсім сучасний і зручний, проте працюючий інтернет-магазин ЗПО, філателістичної та сувенірної продукції. Наступного року разом з колекціонерами з нетерпінням

чекатимемо на відкриття нового електронного торговельного майданчика, який гідно представить колекціонерам світу красу українських поштових марок.

– Наскільки вибагливі смаки французьких філателістів?

– Традиційно, на першому місці випуски за програмою «Європа». Це чи не найпопулярніший у Франції напрям колекціонування. Як не дивно, серія «Українська вишивка», на яку ми робили чи не найбільшу ставку, не стала хітом продажів. Проте, як завжди, користувалися популярністю марки на тему: «транспорт», «природа», серія «Краса і велич України». І, звичайно ж, марковий аркуш «Комахи України» – срібний призер Nephofil Award 2019 на звання «Кращої марки світу».

– Яких домовленостей із іншими поштовими адміністраціями вдалося досягти?

– На міжнародні філвиставки Укрпошта їздить не тільки, щоб представити та реалізувати українські поштові марки, а й щоб розширити горизонти міжнародного співробітництва.

Наприклад, вже наступного року ми з поштою Киргизстану представимо на суд філателістів спільний випуск поштових марок «Ювелірні прикраси». Тому виставка була чудовою нагодою, аби зустрітися з колегами з поштового відомства Киргизстану й очно обговорити всі деталі випуску.

В один із днів виставки на український стенд завітав генеральний директор компанії Editions Yvert&Tellier Mr. Benoit Gervais. Це компанія, яка випускає відомий французький філателістичний каталог та є найкрупнішим дилером Франції. Тепер Yvert&Tellier – офіційний дилер українських поштових марок на території Франції. Тобто українські марки будуть поповнювати колекції французьких колекціонерів, а Укрпошта поповнюватиме свій бюджет!

ПЕРЕОЦІНКА СТАНДАРТНИХ ПОШТОВИХ МАРОК ТА МАРКОВАНИХ КОНВЕРТІВ

У своїй діяльності АТ «Укрпошта», як національний оператор, керується Законом України «Про поштовий зв'язок», Правилами надання послуг поштового зв'язку, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 05.03.2009 № 270 та іншими нормативними актами з питань поштового зв'язку.

Універсальні послуги надаються за тарифами, затвердженими Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, на виконання статті 9 Закону України «Про поштовий зв'язок».

Повідомляємо, що рішенням НКРЗІ № 403 від 03.09.2019 р. з 1 січня 2020 року підвищуються Граничні тарифи на універсальні послуги поштового зв'язку.

Оскільки номінальна вартість поштової марки – вартість послуги поштового зв'язку, то, як наслідок, зміниться номінальна вартість літерних поштових марок та маркованих конвертів (далі – ЗПО).

З дня набрання чинності зазначених Граничних тарифів АТ «Укрпошта» буде здійснено переоцінку стандартних поштових марок та маркованих конвертів з літерними номіналами «V»; «M»; «F»; «T»; «L»; «D».

Відповідно, з 1 січня 2020 буде дещо підвищено вартість на продукцію за проектом «Власна марка».

ЗАСІДАННЯ РЕДАКЦІЙНО-ХУДОЖНЬОЇ РАДИ З ПИТАНЬ ВИДАННЯ ПОШТОВИХ МАРОК, МАРКОВАНИХ КОНВЕРТІВ ТА КАРТОК В УКРАЇНІ

12 грудня 2019 р. відбулося засідання Редакційно-художньої ради з питань видання поштових марок, маркованих конвертів та карток в Україні (Рада), на якому члени Ради розглянули звернення щодо додаткових в 2020 р. випусків поштових марок, конвертів та проведення спецпогашень.

На засіданні Ради було затверджено ескізи до марок, конвертів, штемпелів спецпогашення на 2020 р. та прийнято ряд рішень:

- випуск художнього маркованого конверта в серії «Україна очима художників» із роботою художника Вадима Кучера-Куцана;
- випуск художнього маркованого конверта, присвяченого 300-річчю з часу створення Літопису Самійла Величка та 350-річчю від дня народження Самійла Величка;
- проведення в Ужгороді в лютому 2020 р. спецпогашення, присвяченого 100-річчю з часу затвердження герба і прапора Закарпаття, в рамках проведення Міської філателістичної виставки;
- проведення в липні 2020 р. в Ужгороді спецпогашення, присвяченого проведенню IV-ої Регіональної філателістичної виставки у м. Ужгород;
- проведення в серпні 2020 р. в Харкові спецпогашення, присвяченого проведенню XVII Національної філателістичної виставки.

МІЖНАРОДНІ НОВИНИ

МАРКОВИЙ АРКУШ «КОМАХИ УКРАЇНИ» ЗДОБУВ ФІЛАТЕЛІСТИЧНЕ ОЛІМПІЙСЬКЕ ЗОЛОТО – ГРАН-ПРІ ВИСТАВКИ WIPA (М. ВІДЕНЬ, АВСТРІЯ).

Гран-прі виставки WIPA – це філателістичне олімпійське золото, найкоштовніша нагорода з усіх можливих. Гран-прі виставки WIPA проходить у Відні з 1981 року та щорічно присуджується найкрасивішій поштовій марці світу.

Марковий аркуш здобув 1 місце серед 50 країн світу, що брали участь цього року. Особливо цінне, це перше Гран-прі виставки WIPA, яке здобули українські поштові марки, за всю історію сучасного українського марковидання!

Хроніка перемог українських поштових марок у конкурсі WIPA:

- 2003 – 3-тє місце за поштову марку «З Різдвом Христовим!»;
- 2004 – 3-тє місце за поштовий блок «Гетьманські клейноди та особисті речі Богдана Хмельницького»;
- 2008 – 7-ме місце за поштовий блок «Козацька Україна»;
- 2009 – 7-ме місце за поштовий блок «Доля. Т.Г. Шевченко»;
- 2012 – 6-тє місце за поштовий блок «Маяки України» (2010 р.);
- 2013 – 6-тє місце за Поштовий блок «Щедра Україна. Літо».

УКРАЇНСЬКІ ПОШТОВІ МАРКИ СЕРЕД КРАЩИХ МАРОК СВІТУ!

Марковий аркуш «Комахи України», випущений Укрпоштою у 2018 році авторства Олександра і Сергія Харуків, посів друге місце у прес-тижному міжнародному конкурсі «Краща марка світу», організованому групою Nexofil 2019 (м. Мадрид, Іспанія).

30 жовтня 2019 року в Мадриді під патронатом видавництва EL ESO вшосте відбувся Гала-концерт, на якому було оголошено переможців на звання кращої марки світу.

До складу незалежного міжнародного журі конкурсу входять 50 Президентів Національних Федерацій та Філателістичних Академій з 37 країн, серед яких є лідери великих філателістичних федерацій Америки та Європи, а також учасники престижної Європейської Філателістичної Академії Королівської Іспанської Академії Філателії та Поштової Історії.

Тираж аркуша – 30 000 примірників.

Номінал кожної марки – 7,50 грн.

Вартість маркового аркуша – 52,50 грн.

Спосіб друку – офсет, тиснення голографічною плівкою.

Марковий аркуш можна придбати в Інтернет-магазині АТ «Укрпошта» «Поштовий міні-маркет»

<http://pm.ukrposhta.ua/nishop.php>

ЗАГАЛЬНІ РЕЗУЛЬТАТИ КОНКУРСУ NEXOFIL 2019:

1. Перший Приз Nexofil за найкращу марку світу
Норвегія – Сніжна сова (*Bubo scandiacus*)

Україна – Комахи України

Франція – 20-та річниця Мадридського протоколу (Геліографюра)

2. Приз Nexofil за найкращий дизайн
Бельгія – 20 років Дитячому фокусу

3. Приз Nexofil за найбільш оригінальний дизайн марки
Іспанія – Флора – Історичне дерево

4. Приз Nexofil за найбільш інноваційну марку
Австрія – Штайнська шапка

5. Приз Nexofil за найкраще ручне гравіювання
Італія – Італійська мистецька та культурна спадщина – 150-річчя від дня смерті Джоачіно Россіні

6. Приз Nexofil за найкращу марку офсет
Норвегія – 150 років Норвезькій Асоціації Трекінгу

7. Приз Nexofil за найкращу марку змішаного друку
Норвегія – Рух опору

9. Приз Nexofil за найкращу основну серію: Стандарт
Австрія – Геральдика

8. Приз Nexofil за найкращу марку різнидрукарських технік
Великобританія – Гра Престолів

10 а. Приз Nexofil за найкращий сувенірний аркуш
Іспанія – 50 - річчя національного ярмарку марок

10 б. Приз Nexofil за найкращий відтиск
Словаччина – Мистецтво – Ладіслав Білік – «Людина з голими грудьми»

З ДНЕМ НАЦІОНАЛЬНОЇ ФІЛАНТРОПІЇ ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО ФІЛАТЕЛІСТИЧНОГО ТОВАРИСТВА!

Щоб відзначити це свято, члени колективу Американського філателістичного товариства вирушили до двох шкільних районів, щоб поділитися збірками марок з учнями через програму StampsTeach (Навчання філателії).

У школі Американське філателістичне товариство відвідало дві аудиторії початкових класів та дві аудиторії середньої школи, де було понад 70 учнів. Пізніше того ж дня Американське філателістичне товариство відвідало два класи четвертого класу з майже з 40 учнями.

«Що таке поштові марки і що ви можете дізнатися завдяки їм?»

Це були питання, на які кожен учень мав відповісти до кінця уроку.

Директор з питань освіти поділилася цікавими фактами про поштові марки та їх винахід з дітьми та відповіла на їх питання щодо відправлення пошти та поштового відділення. Вона також принесла великий зразок марки, яку учні використовували для ідентифікації важливих елементів поштової марки, включаючи дизайн, номінал та країну видачі.

Представники Американського філателістичного товариства поділилися зображеннями марок, які надихають нас дізнатися більше про відомих дослідників та лідерів, космос, ботаніку, географію та історію Сполучених Штатів.

Діти брали участь у груповій діяльності, де обирали марки із зображенням тем, які їм подобаються, марки з різних країн та марки з людьми чи ювілеєм. Наприкінці уроку кожен учень взяв додому подарунковий пакет з великою кількістю марок, альбомом для початківців та інформацією про місцевий молодіжний клуб.

Команда Американського філателістичного товариства також подарувала кожному вчителю пакет StampsTeach (Навчання філателії), який містить марки, робочі таблиці та доступ до безкоштовних онлайн-уроків. Маючи матеріали в пакеті StampsTeach (Навчання філателії), вчителі мають ресурси для продовження використання марок як навчальних посібників під час уроків.

Наприкінці візиту до школи учениця четвертого класу запитала "Що в коробці?" (зображення нижче).

- Більше марок, - їй відповіли.

"Так! Я буду збирати марки завжди!"

Пакети StampsTeach (Навчання філателії) складаються відділом освіти та волонтерами.

У вівторок 3 грудня 2019 року Американське філателістичне товариство відзначатиме Міжнародний день дарування. Їх мета - зібрати гроші на програму StampsTeach (Навчання філателії).